

Depot Legal

LE DIRECTEUR BERANT.



NĂM THỨ HAI SỐ 64

HÀN 06-03-08

NGÀY 10 BÁY 24 X.1928

GIÁ BẢN

DÔNG PHÁP	NGOẠI QUỐC
Đầu năm 1.200	61.00
Nửa tháng 2.00	3.00
Đến tháng 1.50	2.00

Mua báo phải trả tiền trước.
Thu và mandat gửi cho M. TRẦN
DINH-PHIEN - Ai đang quảng cáo
việc riêng của thương nghị trước.

TIENG-DÂN

Chủ nhiệm kiêm Chủ tịch
HƯƠNG - THỐC - KHẮNG
Quản lý
TRẦN - ĐÌNH - PHIEN



LA VOIX DU PEUPLE

Mỗi tuần xuất bản hai kỳ thứ tư và thứ bảy

DEPOT LEGAL

INDOCHINE

N° 8231

BÁO QUÁN
Dương Đông-Ba, Huế

Giá: thép sốt số 62
Giá thép: TIENG-DÂN - Huế
Hộp thư số 31.

Cái tư-tưởng dân-tộc
thâm-thúy thế nào, xem
lịch-sử thi biết: Người
Ba-lan, La-tan Lô-lien, Tu-
lap phu có quên đâu! Cho
nên nô-lệ một dân-tộc thì
được, chứ muốn phản-liệt
tan-tành thi phải giết cho
hết đi mới được.
(Lysis)

THỜI ĐẠI QUÁ KHỨ CỦA DÂN TỘC TA RA THÈ NÀO?

Còn dời là một cuộc tiến hóa, ở trên trái đất này, trừ các dân tộc chén yến, không tự tồn được, hoặc bị dân tộc khác đồng hóa mà mất hồn đầu töch, thì không kẽ, còn ngoài ra hợp thành một doanh thê, ở chung trên một mảnh đất, có một cái chủng tộc riêng, có một bộ lịch-sử riêng, trải bao nhiêu thế kỷ mà sống còn cho đến ngày nay, như nước Nam ta, tuy từ nay về sau, chưa biết cơ cuộc xây chuyền sê-ra-thê nào, song cứ trong lịch sử mà xem những dấu tích đã qua, thì cái lè tần hoaching theo thời đại mà một ngày một lần lên, vẫn có chứng cơ rõ ràng, lược lược xét qua, tưởng cũng là một mối cảm tình trên lịch sử, mà ai đã tự nhận là quốc-dân, cũng cần phải biết vậy.

Dân tộc nước ta, trước thời đại chưa có văn tự không biết dấu mà tim, song từ co sú cách lưu truyền đến nay thì đã khai co năm thời kỳ:

Một là thời kỳ thung-cô, từ đời Hồng-bang cho đến An-dương-vương, hơn 2.500 năm;

Hai là thời kỳ nội-thuộc nước Tàu, từ An-dương-vương cho đến 12 Sứ-quản, hơn 1.200 năm;

Ba là thời kỳ độc-lập, từ Đinh-tiến-hoang cho đến hàn Lê gần 900 năm;

Bốn là thời kỳ nhất-thống từ Gia-Long cho đến Tự-Dực, 60 năm;

Năm là thời kỳ bi-hảo-ho, từ triều Tự-Dực cho đến nay.

Nay ta xét trong sự ta cùng với Tàu, thì mỗi một thời kỳ nào, đều có tình cảnh cơ cuối về thời kỳ ấy, thử lấy ngày nay vạch một cái giờ hạn mà nghenhìn mặt xem lại, thì tự nhiên hiểu rằng: nếu ông bà ta xưa mà cầu thủ dù an, không có chí khi kiêu-nhán, tự-tuong vi-dai, hy-vọng cao-xa, thử đoạn hoạt-bat, ra công-gay-dung, hết sức mờ-mang, để đem nói gióng ta lán-lán-lén con đường lín-ti, thì một dài dài này, từ Halinh ra Bắc, len quan huyện nước Tàu, từ Quang-binh đến Bình-thuan, là đất của người Chiêm-thanh, từ Biển-hoa vào Nam là đất của người Chân-lạp, nói gióng ta dài-liệu dyết dài-nao, con đầu-nay nay, có vật đất mà chen chum với nhau, có con ma ám, có con mèo, lại thêm tên Tây-léc-Tan, một lèm một My, ngồi ngâm một rài-cùn-tho, hát-giờ-lay mà nói chuyện thế giới, lại có kẻ đem mồi miếng-mảng, chế ống-hà-xa, rặng-bon-học thuế-vết-muối! Thêm nữa

nguồn cò xa mà giòng mới được mạnh, gốc cò sâu mà nhánh mới được giài, mầm Hồng-chồi Lạc-mây ngàn năm non nước cao-sâu, màu dò đầu-den, hầm lâm-triệu-tré giài-dông-dúc, ăn-trái-nhỏ-ké-trồng-cây, nhắc-lại-chuyen-xưa, tưởng-ké-có-luong-lâm, không-thê-nào-mà-ngân-dược-binh-dâng-với-người, song so với thuở-trước, vẫn có-tiến-tới-nhiều. Nếu người Tàu mà-cứ một-mục-khai-hoa-nhàm-minh, đổi-dâi-mỗi-cách-binh-dâng, như-ông-Sinh-iếp-ông-Niệm-diện, thi-dâng-một-giòng-vàng-mà-quyền-lợi-tinghia-vụ-cũng-cần-nhau, người-minh-không-mất-cái-gi-mà-phải-phản-khang. Duy-rồi-giờ-bọn-Tô-dịnh, bọn-Bà-tiên, trâm-dều-bức-sách, nhiều-cách-cẩm-nhân, làm-cho-người-minh-vì-cái-lè-sinh-tòn-mà-phai-ra-tay-chóng-lại. Bà-Trung-vương-là-một-người-dàn-hà, vì-nói-nợ-nước-thù-chồng-mà-dừng-dậy-phát-cơ-rung-trống, duỗi-cá-quân-Hàn, chiếm-cá-lanh-biều-mây-mươi-thanh, dàn-bà-như-thế, trong-dời-thật-là-it-có, so-với-bà-Gian-dác-nước-Pháp-vẫn-không-kém-gi; sau-lại-có-Triệu-đầu, Mai-hắc-dé-Phùng-dai-vương-cũng-nói-theo-guong-trước, tuy-công-việc-không-dược-lâu-dài, song-dương-thoi-dai-nội-thuộc-mà-dâ-có-cái-khi-tự-cường-tự-lập, làm-guong-tốt-cho-người-san-dến-thế-kỷ-thứ-10. Ngó-quyền-mới-dựng-dược-cơ-dộc-lập; ấy-dò-là-những-dêu-dâc-sắc-trong-thời-dai-Nội-thuộc-vậy.

(Con-nata)
MINH-VIỆN

dời Tân-thủy-hoàng-lấy-oai-lực-tinh-thông-lục-quốc, lại-mò-dắt-Ngô-lanh, tiếp-dến-Triệu-dâ-xưng-dé-ở-Phiên-ngung (nay là-Quảng-chân) mà-nước-minh-phai-phục-dưới-oai-quyền-người-Tàu.

Từ-dò-về-sau-ông-bà-ta-nhứt-diện-học-theo-người-Tàu, nhứt-diện-lo-mở-mang-cho-người-minh: từ-học-thuật-chánh-trí, cho-dến-công-nghệ, đều-tò-của-người-Tàu-mà-truyền-lan-cho-người-trong-nước. Lấy-cái-trí-não-thông-minh-của-minh, lại-lợi-dụng-một-ông-thùy-hay-ở-một-bên, tuy-chưa-dược-binh-dâng-với-người, song-so-với-thuở-trước, vẫn-có-tiến-tới-nhiều. Nếu-người-Tàu-mà-cứ-một-mục-khai-hoa-nhàm-minh, đổi-dâi-mỗi-cách-binh-dâng, như-ông-Sinh-iếp-ông-Niệm-diện, thi-dâng-một-giòng-vàng-mà-quyền-lợi-tinghia-vụ-cũng-cần-nhau, người-minh-không-mất-cái-gi-mà-phải-phản-khang. Duy-rồi-giờ-bọn-Tô-dịnh, bọn-Bà-tiên, trâm-dều-bức-sách, nhiều-cách-cẩm-nhân, làm-cho-người-minh-vì-cái-lè-sinh-tòn-mà-phai-ra-tay-chóng-lại. Bà-Trung-vương-là-một-người-dàn-hà, vì-nói-nợ-nước-thù-chồng-mà-dừng-dậy-phát-cơ-rung-trống, duỗi-cá-quân-Hàn, chiếm-cá-lanh-biều-mây-mươi-thanh, dàn-bà-như-thế, trong-dời-thật-là-it-có, so-với-bà-Gian-dác-nước-Pháp-vẫn-không-kém-gi; sau-lại-có-Triệu-đầu, Mai-hắc-dé-Phùng-dai-vương-cũng-nói-theo-guong-trước, tuy-công-việc-không-dược-lâu-dài, song-dương-thoi-dai-nội-thuộc-mà-dâ-có-cái-khi-tự-cường-tự-lập, làm-guong-tốt-cho-người-san-dến-thế-kỷ-thứ-10. Ngó-quyền-mới-dựng-dược-cơ-dộc-lập; ấy-dò-là-những-dêu-dâc-sắc-trong-thời-dai-Nội-thuộc-vậy.

(Con-nata)
MINH-VIỆN

VĂN-VĂN

Liên ngâm

Chiều hôm ngâm cảnh luồng buôn-thi,

Bóng giờ đầu-cây già hắt-hu.

Nan-nước-xết-bao-tinh-cảm-nhớ!

Đất-trời-thêm-lâm-về-khởi-tri!

Tóc-long-tử-lý-mang-me-vẫn,

Gióc-móng-gia-srix-huynh-dap-dia

Canh-mát-má-người-tinh-de-mot?

Mr-móng-nhá-trá-nhá-hu-nhá.

II

Tia-tia-và-trà-boi-ma-mang,

Ngân-mít-hỗn-thơ-khen-buộc-rang,

Nắng-ganh-giang-srix-pai-dia-dim,

Lửa-long-hàng-dâ-gia-không-không,

Thường-va-võng-göt-dí-thi-tôi,

Sóng-rông-nhiều-tay-lấp-phai-bóng,

Nhà-mít-trán-ai-á-tinh-dâ?

Trán-nam-thê-và-tinh-lâm-rắng.

III

Lâm-rông-thê-và-tinh-lâm-rắng?

Bút-tô-công-và-nết-nhát-nay?

Nhà-dít-máu-huân-khon-nhâm-mít

Thay-thay-giá-nguy-phát-re-tay.

TẠP-LOẠI

Phép nuôi gà
(Tiếp theo)

Gà trống-tơ-và-gà-mái-to-nên-lưu-lại

Xem-còn-mái-nào-dé-sớm-hay-thay-lòng-muôn-thi-lưu-lại.

Còn-gà-trống-lại-phai-chọn-những-con-sớm-có-lòng-duôi, và-lòng-cánh; mà-trong-những-con- ấy-thì-co-nào-gà-sớm-là-lót-nhất. Muốn-chọn-cho-dich-dâng, thi-vào-khoảng-1-tháng-là-một-lần, ròi-dến-9-hay-10-tháng-lại-loại-bớt-di. Nhưng-gà-cuống-cứ-cách-3-năm-lại-thái-cá-một-loại-cù-di, rồi-lấy-loại-mới-cùng-dé-trong-một-tháng-mà-thể-vào. Như-vây-nó-là-choi-mà-nhau.

Phải-tinh-xem-gà-mái-nhiều-hay-kết, để-liệu-mà-chọn-gà-cuống.

Những-gà-mái-gà-phai-phai-loại-di

Gà-dé-chỉ-nên-nuôi-dến-2-năm-là-cung; nuôi-lâu-nữa-tất-lò-vốn.

Thường-làm-năm-dần-nó-dé-nhiều-nhất, nên-nuôi-cũng-lâu-nhiều; qua-năm-thứ-2-chỉ-dược-dé-núi-trứng, ròi-dến-năm-thứ-3-thì-nó-dé-là-lâm, thành-thứ-có-nuôi-cũng-lỗ-vốn. Vâ-lại-nếu-dé-quá-2-năm, gà-nuôi-khô-beo-mà-thịt-ăn-lát-xát-lâm.

Vì-thế-năm-nào-cũng-vậy, cứ-gần-dần-mùa-rét, lúc-gà-con-dâ-dược-6-hay-7-tháng, mà-vào-dạo-gà-sắp-thay-lòng, thi-nên-loại-những-gà-gà-ra, nhô-rieng-vào-một-chỗ, nuôi-têm-trong-10-hay-15-ngày-rồi-hàn-di.

Như-nuôi-60-con-gà-mai-thi-phai-loi-mi-mi-phai-phai-những-gà-dâ-quá-2-năm. Song-phai-tinh-trước-mà-cho-ép, dê-có-dù-gà-mái-to-thay-vào.

Ví-dụ-dinh-lấy-20-con-gà-mái-to, thi-dâu-năm-phai-cho-ép-dến-70-quá-trứng, phỏng-khi-ép-co-quá-não-bé-bóng, hoặc-gà-con-có-chết-di-chêng. Vâ-lại-gà-nữ-thường-là-một-núi-trứng, một-núi-mái, mà-trong-só-mái-dó-lại-còn-phai-lira-loc-núi, thi-lấy-toàn-gà-tot-thoi, co-thi-nuôi-cho-heo-rồi-cũng-lâm-bán-di.

Những-gà-trống-nhô, không-dinh-lấy-giống, thi-lúc-nó-mời-dược-thay-5-tháng-phai-nhốt-rieng-ra. Bấy-giờ-nó-chưa-dap-mái, thi-tồn-nêm-mai, àn-còn-ngon; bồi-vây-nên-nhồi-thêm-là-lâu-rồi-hay-bán-thì-cũng-lợi.

Nuôi-gà-cho-béo

Những-gà-nuôi-cho-béo-thường-phai-quá-2-thời-kỳ. Trong-thời-kỷ-dâu-thì-kết-béo-thêm-là-cung.

Dâng-núi-rà-rà-rà-nhô-bám-sach, chí-dé-tang-bóng-bui-cát-bay.

Ước-giáp-Manh-thuong-ta-hồi-thâ,

Quan-phong-ai-mô-cửa-cho-hay.

IV

Hay-giờ-hơn-thua-miêng-mi-cuối,

Phong-trán-dâ-mây-mát-lang-chotr,

Bá-tóng-tóng-nhuóm-máu-sương

cười,

Nan-núi-trong-qm-mot-núoc-trót,

Bát-tát-ai-là-duyêng-giáp-gó,

Nhát-tho-đi-cung-thâ-vui-cher,

Anh-em-tinh-dig-má-cém-dâ,

Ghé-göm-thay-tho-cái-cuoc-dot,

V

Cá-cái-lòng-hái-gia-bóng-không,

Lập-lanh-dâm-dâng-nguôt-mát-vóng,

Giói-dâi-hay-cún-xú-trò-lai,

Phong-trán-hái-phai-buôc-ri-rang?

Toan-lén-cù-ngoé-than-gi-gi,

Hát-ti-rang-mây-hái-thi-Hàng,

Nhát-cù-núi-dâng-trái-lái-khang,

Loot-nghét-khôn-là-mái-mox-mang

(Con-nata)

B.L.T.C.

trong-thứ-thit, làm-cho-thit-ăn-mềm-mai-và-ngon. Đến-thứ-ky-thứ-2, mò-mói-tu-lai-ở-vài-chỗ.

Phép-nuôi-gà-cho-béo-cần-phai-bắt-nó-cù-dòng-là, và-cho-ăn-nhiều-ngó, tẩm, khoai-hoặc-cơm.

Bao-giờ-dịnh-lấy-gà-thực-béo, thi-người-ta-dùng-những-cái-chuồng-dâ-chia-tiêng-ngàn-bèm-hep, chí-vừa-dù-nhõi-một-con-gà-một. Mát-trước-dòng-chân-song-và-dè-một-cái-máng-ăn. Như-vây-nó-có-thể-là-lò-dầu-ra-ngoài-dè-ăn-uống, mà-lại-lì-cụ-quậy, thành-ra-sức-không-hao-lòn, àn-vào-bao-nhiều-lát-là-béo-nhiều.

VIỆC TRONG NƯỚC

TRUNG-KỲ

HUE

Về kỳ thi sơ-học yêu-lực
năm nay

Theo nghị định quan Học-chánh
tổng-trưởng Trung-ky ra ngày 9
Mars 1928, thì các chò thi sơ-học
yêu-lực ở Thừa-thiên năm nay
đinh như sau này :

1) Ở các trường sơ-học (Ecoles pri-
maires) Hué ;

2) trường Quốc-học ; 3) trường
Bông-khanh ; 4) Hương-trà ;

5) Hương-thủy ; 6) Phu-vang ;

7) Quảng-diễn ; 8) Su-lô-dông.

Kỳ thi này định vào ngày 15 Mai
1928, và đến 31 Mars thi hết han
nộp đơn.

Hai anh em học-sanh, ai là người
đã đậu sơ-học yêu-lực mà chưa có
phản diêm về chủ Pháp (mention
française), thì gắng lấy một ký này,
chứ không may mà hỏng đi, thi suýt
đời sẽ thành đờ dang, không được
học vào đầu nữa !

K. S.

Cái khô dở nhà

Mấy làng ở thành phố Hué (Đường
Phạm, phường Đề-Ngù v. v.) gần
đây mới được cái lệnh quan sức
bao nhiêu nhà tranh phái dở để nơi
khác, hạn trong 13 ngày, không thi
sai phạm tội dở v. v. . . . được cái
lệnh ấy, những dân ở các làng đó,
rất là kinh hãi, than van kêu khóc,
cái thảm trạng không sao tả được.

Ở các thành phố mà có nhà
tranh xen vào, là một điều bất tiện,
song những nhà có vườn có đất mẩy
dời ở đó, nhà nước mà muốn dùng
đất đó để mở rộng thành phố ra, thi
nên xử trí một cách cho thô khợp :

1) Bảo cho người ta biết trước.

2) Định trong một han ít lâm là
nửa năm. (Nghe có giấy sưu trục
ba năm mà sao dán lại khéo).

3) Là trả số tiền mua đất và cấp
số tiền thiết bài và hoa lụy.

Nay cứ như lời dân họ phản nản,
thì không thấy bảo trước, bởi nhiên
linh sục dữ nhà, mà hạn trong 13
ngày, thi trách nào dân không la
oán, (nghe ngay trước cũng có dùi
nhà, song có chia hạng mà cấp tiền).
Tục ngữ ta có câu : « một năm làm
nhà, ba năm hết gạo ; » thịnh linh mà
bắt phải dữ nhà, dân cho nhà giàu
cô, cũng không sao làm kịp, hương
đã là nhà tranh, thi hành những nhà
gạo không đủ ăn hàng ngày, di
không biết nương vào đâu, vú con
than khóc, tưốn tưốn tan tành,
tinh cảnh thê thảm, ai nghĩ đến mà
không đau lòng.

Vậy mong chánh-phủ liệu cách
xử tri thế nào cho những dân hàng
ngân nóc nhà đó được co thi giờ
cung tài liệu mà dời đi dần dần, thi
dân sẽ được phần nhỏ.

Dân ở gần thành phố

THỦ-A-THIỀN (HƯƠNG-TRÀ)

Tế lê cải lương

Làng Dương-xuân vừa rồi có làm
lễ tổng-ôn bày trống chiêng cờ quạt
rất nghiêm trang, còn vật lè chè dùng
trầu trà hương đèn với trầu rượu
mà thôi, lúc té xong ngồi cùng nhau
đêm vui vén.

Cải lương như thế, có ba điều lợi :

1) Không dùng heo, thì khỏi lễ
danh dầu dành nồng, mà sinh kiện
cao ;

2) Không có xôi thịt, thì dân
khỏi phải ăn đồ ôi nguội, mà ngai
đến vệ-sanh ;

3) Không phải đóng góp thi dân
có thể dành tiền lại làm việc ích
lợi khác.

Nếu làng này là nào cũng biết cải
lương cá, và các làng khác biết theo
nói gương ấy, thi ai dám cười là
đảm-man.

LÊ-DÔNG

THANH-HÓA

Cuộc cứu-tế nạn dân

Hội-dồng cứu-tế tỉnh Thanhhoa đã
hop dai bồi-dồng tai nhà bồi-thương
trong tỉnh hồi 4 giờ rưỡi ngày 12
Mars, quyết định bắt đầu từ ngày 16
Mars cư hội-dồng di phát các hạt kế
sau này :

16 Mars phát pi-ü Đông-son 1730\$00

17 Mars phát phủ Tinh-gia 1823.00

19 p. ái huyện Thạch-thành 2380.00

20 phát phủ Quản - Hoa 3739.00

21 phát phủ Thiệu - Hoa 1596.00

23 và 24 phát huyện Nga-sơn 606.00

Phát huyện Hậu-Lộc 859.00

Phát phủ Hoàng-Hoa 858.00

25 phát huyện Quảng-Xương 171.00

Châu Quan-hoa 10.00

Tổng Thủ-Cơ 26.00

Tổng cộng 11121\$00

H. D. C. T. T. G. H. lai cao

Võ tội bị dòn'

Có hai vợ chồng một người Tây,
thuê một cái xe ô-tô của hàng
Bobillo từ Hanoi vó Hué, hồi 12 giờ
30 phút ngày 28/2/28 tới Thanhhoa
thì ô-tô bị « en panne » (hở bung
góc). Người chauffeur tên là Lan
đang cài lom khom chưa, một hồi
lâu chưa được, người Tây nóng nảy
quá, ngồi trên xe nhảy xuống đám
đá người chauffeur rớt tan nhan,
đến nỗi bị thương ở mặt, và hộc cù
máu miếng, trông rất đáng thương
cho kẻ vô tội, thế mà đánh cầm hơi
lặng tiếng, phản tội doi biết kêu
vào đầu.

T. T. K.

NGHỆ-AN (QUÝNH-LŨN)

Lý trưởng cung bắt nạt à ? ? ?

Có bà Cai-nô ngu cư làng Qui-
Ninh, một hôm tên Phạm v. Té (ly
trưởng làng ấy) sai người doi bà ta
tới nhà ông Đam; bà ta bàng cau
trái tối, thấy anh lý nói rằng : « Bà
muốn ở... phải cho tôi vay 10\$00 ».
Bà chối không có... Anh ta nói
lời dinh lén [chưa] mang, rồi bảo :
« Nhúi ta đây vay bay 10\$ cũng không
đatkao? Tao ho môi tiếng cũng có
10\$, bắt quá lao thử đó thôi, dây

L. T. K.

rồi tao làm cho mà biết mật...
Nói rồi bỏ ra về, vừa đi vừa chuối
những đứa ở cư dát làng.

Ôi ! dát người ta xuất tiền tao ra,
chứ có phải là của hương hỏa gi tên
Tế đâu, mà mắng người đều thế.

Bàng hiềm cho bà Cai-Nô là
một người dan ba don yếu, nên chỉ
hắn mới dám to tiếng cả hai; nếu
lâm phải tay ai, thi đâu dám dở
ngó thế.

T. H. V. N. O.

HÀ-TĨNH

Quan có phải tại người ta kêu
mà lớn không?

(Cát chính)

Trong mục thời sự báo Tiếng-dân
số 60, ông Quang-minh có nói tôi
hâm-mộ cải danh hiệu quan lớn,
quan chủ. Việc ấy không có hẳn.
Tôi làm việc dã lâu nay, hé ai có
véc gi đến nhà giày-thép, thi tôi
không hè dẽ cho họ phiền lụy bao
giờ.

Duy mới rồi, có một người đến
lãnh mandat, song giấy mà không
phân minh, nên mời bảo về để tôi
tư giấy hỏi lại dã rồi đến lãnh.

Vay ông Quang-minh trách tôi là
trách lầm. Đến tối, ông Quang-
minh không có lời gì, song đối với
tờ báo Tiếng-dân, thời ông là một
người làm mất giá trị nhà báo, vì
ông bảo tin không dịch xác.

Trâu-ngoè-Liêu
Cargé des Postes et télégraphes

QUẢNG-NAM (THÀNH-BÌNH)

Tham-lại bại dân

Ở Phủ này có tên thông lai Ph. d.
D. là một tay dan than xan trá ; ()
lai có dung một tên hoc tro là Ch.
thầy nào ta này, dì dâu cõng cáp
ke với nhau.

Hôm 20 tháng 2 vira rồi, quan
phái y về khám việc dan-thai tại
làng Phê-hòa, y ở lại một ngày
để học áo tháo cày, cho đục nòng túi;
bắt dò chủ nhà vì nghèo quá,
chịu không nổi, lại vì ức hiếp quá
tay, dến nỗi nứa dém lên ra treo cõ
mà chết ; vợ người kia thấy thế ra
núi lại anh Thông Q. còn tên Ch. thi
kiểm đường trốn thoát, sự này thế
nào, vè sau chưa rõ.

Mong sao quan trên xét thấu, mà
trừng trị ; chư dò ấy dòi đi dân
thì lại làm ta cho dây.

LAM-HUONG C. P. G. S.

(1) Một rót anh ta có an của một người
30\$00, song lo không xong, sau người ấy
bi to, co trốn về nhà anh ta làm vã.

BÌNH-DỊNH

Linh nào oai thế?

Về phía Đông-môn, trên con
đường quan-lộ hôm 12 tháng 3 tây,
đó khai 8 giờ tối, có chiếc xe hơi
chạy ngang, lue úy có một cái hoc
tro chay ra bên cạnh đường, bồng
cõi mòn lèn tinh hinh hồi rằng : « Mày
có biết xe đài không ? ? ? » Xe
của người ta, tôi nào có biết », tên
linh nghe thế quát câu hoc tro rồi

L. T. K.

— Khóng, chúng ta không biết

— Tôi lại phải xin tha cho một

người - vong của dân dâu ! Tôi

mời ở nhà quay lén, tôi đã hứa

có linh như bón nồng-dân làm

dù mồ hôi sói nứa mít mà chết doi,

còn ta thi giàn có phong lưu, thi

có công-binh hay không ?

— May lại muôn ràng tau làm

việc mà cũng phải chết doi a ? ?

Thôi, chay ngay không xong

— Thành này có quá quát lâm

đây. Nó muôn ràng tôi cũng phải

ra sống để giải lỏng đó và chỉ được

án khoai an đòn mà thôi. Nó nói

thứa ngai đại lâm, nhưng nó có

xin chay gí đó thi mình cũng giúp nó

vết nhẹ.

— Sao không chịu được ?

— Chayen gi, chayen nó cũng

muôn đor vào cả. Mả máy hoi tan

đi. Mả có nhớ ngay không ?

— Cung có người không

duoc an sat ôi chí !

— Không cần đến chúng nó mới

biết nguyen-vong của dân.

— Lão ôi, mả không tra. Nhưng

đó mày nói với vú - lão cho. Chì Ma

ri-ét-té voi mợ lâm.

— Tôi lại phải xin tha cho một

người-nữ hoc sinh bi giam da mảng

thang nay không biết vi cờ gi.

— Chính nó ihi nó phải biết chí.

Nhưng ban-toi eat ái cờ báu tu

thu thuc.

— Tôi chayen ái cờ báu tu

thu thuc.

— Thành này có quá quát lâm

đây. Nó muôn ràng tôi cũng phải

ra sống để giải lỏng đó và chỉ được

án khoai an đòn mà thôi. Nó nói

thứa ngai đại lâm, nhưng nó có

xin chay gí đó thi mình cũng giúp nó

vết nhẹ.

— Chayen gi, chayen nó cũng

muôn đor vào cả. Mả máy hoi tan

đi. Mả có nhớ ngay không ?

— Cung có người không

duoc an sat ôi chí !

— Không cần đến chúng nó mới

biết nguyen-vong của dân.

— Lão ôi, mả không tra. Nhưng

đó mày nói với vú - lão cho. Chì Ma

ri-ét-té voi mợ lâm.

— Tôi lại phải xin tha cho một

người-nữ hoc sinh bi giam da mảng

thang nay không biết vi cờ gi.

— Chính nó ihi nó phải biết chí.

Nhưng ban-toi eat ái cờ báu tu

<p

COMPATRIOTES VISITEZ LA PHARMACIE PHAM-DOAN-DIEM A TOURANE

(Tin ngày 14 tháng 3)

Viec ở Mân-chau. — Ở miêu đồng Mân-chau, lại có việc khai nghiệp, so với quân gọi là Đại đội, và tên thử phi do các quan, và trong binh già Phùng ngang. Trong vai gác đã đánh một toán quân của Phùng thiến, và sắp tới Thống hoa.

(Theo arip)

NHẬT

Tinh hinh cac dang phai. — Những đảng lao động đã định mờ một câu lạc bộ nghiên cứu để chống với Chánh phủ.

Còn đảng của các nhà biến súr thi định tổ chức một liên đoàn gồm các nghị viễn trung lập để hòng ứng hộ cho Chánh phủ.

Nhật Nga giao thiệp. — Bộ trưởng bộ Ngoại-giao đương du thảo một lần Nhật-Nga thương ước. Cảnh cáo thương thuyết sẽ mở tại Moscow.

(Theo arip)

AU-MỸ**PHÁP**

(Tin ngày 15 tháng 3)

Tai hôi Liên-hiép xã-hội cấp tiến. — Hội Liên hiệp xã hội cấp tiến quân Seine dương định liên minh với đoàn xã hội cộng hòa để để cù một người hầu bù chung ra ứng cử lần đầu phiếu thư nhất, để chống lại với đảng công sản. Họ lại định thương lượng với đảng xã hội (S. F. I. O.) để định các điều kiện thời khuec trong đảng xã hội và đảng cấp tiến về lần đầu phiếu thứ nhì.

(Tin ngày 16 tháng 3)

Các nghị - viên - công - sản không được tha. — Buổi chiều hôm nay, tại Hà ngõ viện, Chánh phủ đã quyết theo quyết nghị của hội đồng Chánh phủ, không cho mở cuộc thảo luận về việc đề nghị giải phóng các Nghị viên công sản bị tù. Cố-le-ký hối đồng Nghị viên đến tối hôm nay sẽ bị bắt.

Thé là bọn lao động Pháp trong kỳ Tổng tuyển cử gần đây sẽ thiệt mất mấy tay lãnh tụ trong yết như Cachin, Duriol, Marti, Decler, Vaillant Couturier. Nhưng trong bọn họ không phải là thiếu những tay lãnh tụ đích đảng đâu, không người này thi tất có người khác vậy.

(Theo tin của arip)

NGÀ

(Tin ngày 10 tháng 3)

Phản cách mạnh. — Cứ tin rằng tại lưu vực sông Donetz, mọi khám phá được một cơ quan phản cách mạnh mục đích để phá hoại nghề làm than ở đó. Nhưng người dì cuộc đã bị bắt. Trong số ấy có many người kỹ sư Đức.

(Theo arip)

DỨC

(Tin ngày 16 tháng 3)

Điếc với Nga. — Ông Brockdorff Rantzau là đại sứ Đức ở Nga để yêu cầu chính phủ Xô-viết tha cho mấy người kỹ sư Đức bị bắt ở lưu vực sông Donetz. Ông Stegemann là tin cho ông Krestinski là đại sứ Nga ở Đức rắng vì việc này mà cuộc Đức-Nga thương nghị phải đình hoãn.

(Theo arip)

ANH

(Tin ngày 10 tháng 3)

Phai lao động thắng lợi. — Kết quả của các cuộc thi xá tuyển cử ở quận Londres là rằng phai đánh được hơn trước 3 giờ. Trước kia dân bà có 18 người bị cử, nay có đến 21 người, trong số ấy có 12 người về phai lao động.

HOA-KÝ

(Tin ngày 16 tháng 3)

Ông Kellogg diễn-thuyết. — Ông Kellogg Bộ trưởng Ngoại giao đã đọc một bài diễn thuyết trước mặt Y hàn Ngoại giao nói rằng: bao hiếp ước trong tài Hoa Kỳ mờ kỵ với Pháp do không có hiểu nghiêm bằng một bao hiếp ước đặc biệt hai bên chủ nhân rằng trong cuộc giao thiệp với nhau không khi nào được dùng vũ lực.

(Theo arip)

Tin-Đức thu-xá

37, rue Sabouraud, Saigon

Là hiệu bao sách vở, giấy bút và xuất bản các sách Quốc-văn.

Mới xuất bản bộ:

Cay đắng mũi dời (2 quyển) tác giả ông HU-BIỂU CHANH, in 20.000 quyển sách dày 70 trang, giá mỗi quyển \$ 50

(Theo tin của arip)

TO NHẬT Ở ĐÔNG-PHÁP

CỦA NGƯỜI ANNAM

Bản số chuyên chế các bức tranh ordinaire, laqués, vernis, essence de térbenthine, cire à paquet, chrome - encaustique, couleurs pour peintures et à la chaux etc...
marque "RÉSISTANCO"

Hàng thực tốt giá thực hạ.
Envoy de catalogues et échantillons sur demande.

NGUYEN-SON-HA, Fabricant

Bureau : 46 B⁴ — Amiral Courbet | HAIPHONG

Usine : Route de Lach-Tray

Adresse tél. Sohna — Haiphong — téléphone 208

CÚNG KHÔNG LẠ CHI

Trong nay các ngài dân đầu cũng biết hiện chúng tôi chỉ bán hàng to lớn, vài, vài, gốm, chiết, hàng Tây, hàng Tân, hàng Việt Nam, hàng tạp hóa, mà nay là: đây nay dân thi lấy làm là, nhưng cũng không lừa chi.

Nguyễn chung tôi nay có làm đại lý hàng đầu — A TE-AB hàn súr Công ty (Co Franco-Asiatique des Pétroles) là hàng đầu rất có tiếng và hoặc cầu.

Bán đủ các thứ dầu nón như là:

Dầu hỏa hiệu: Cao Sô, dũng rất sang trọng.

Cát Gáy, súng thai khỏe nhất.

Cát Mão, thấp hót súr đượm.

Hoá thô, bún thom, chí?

LAI CÓM CÓ: Dầu Essence Shell rất hót hàng thấp dầu manches, chey xe điện, dầu huile M. C. C. và các thứ mồi để cháy các máy, máy in, máy cửa, máy điện và v.v.; dầu triti mồi, dầu triti mồi, v.v., đèn nến, đèn Tung-Mao, Bóng, "Couronne," là đèn cũ, bách lấp (perforation) đèn đế độc, đèn nến, đèn manches hiệu Tito Landi. — Lai biết súr nén thoi đèn bắt và đèn manches rất thiêng linh le.

Giai cùi thực thoi, tiếp nước nứa, hòn súi bón là đỗ cách, si là quát khéch biến thương người, đồng bào Việt Nam là mới bướm súi lài, hòn đường thương mai, zin zin cùi súi biến chung súi lài biến.

AN-NHƠN

Bac Paul Bert Hotel (Bến hàng 109)

Quai Đông Ba Hotel (Bến 40)

Telephone: 27-19

Gói thư, mandat, carte d'env AN-NHƠN, Rue Paul Bert (đã đỗ tên M. Nguyễn-nhơn-Cung)

Gói thư, mandat, carte d'env AN-NHƠN, Quai Đông Ba thi 12 M. Dân-Đôn

Chia Cao, Nguyễn-nhơn-Tín

Imprimerie TIRHUS-DÂM, HU

局商成利萬 Một việc ích lợi chung về đường kinh tế

Bản hiệu buôn bán và những thực nghiệp như sau này

1: chế tạo một thứ nước mắm ngọt rất đặc biệt để dùng cách vệ sinh, không thử không chua, không sinh vi trùng dù cả bao bún banh lô

2: Chế tạo các thứ rượu nồng (alcool) và ngọt mà giá lại rẻ, xưa nay đã được nhiều tiếng ban khen.

3: chế tạo các phẩn danh hương, dung để tẩy thi thòng, thán minh, dung để vệ sinh thi phương thành được, thật là một thứ hương rất mới mang Đặc sắc.

4: chế tạo các thứ Dauh trà, bún hiệu dung cùng kẽm tim các vị chế tốt ở thòi người và Danh son minh cho theo cách hóa học, chế này đã ngọt và dù cả chất bù chất liệu, vẫn tuy tan thường, nhưng công hiệu rất lớn.

5: bún hiệu có bún dù những Trung Tây tạp hóa, và cả sán vật thực với nước mắm, như là trên rừng: gỏi, than, cải dưa bùi, gỏi mắm, cải. Dùng bằng thóc, yến ngô dù v.v.

6: bún hiệu có gọi một tên họ cải lương, mục đích để dập đỡ nhau về đường tài chính, cho dù vẫn buôn bún làm ăn, nguyên việc đó là trình tựa trước bạ tại tua An Vinh đầu v.v. do rồi, nếu ai hiếu thâu chủ nghĩa hay có lợi cho vua cho họ cải lương Vạn Lợi Thành thương cung thể nào cũng trả nêu qua có bún hiệu mong rằng anh em bà con sản lồng chiên có trai nứa lay tinh hồn lai họ hàng bún bán tiện lợi với nhau, sau cũng là một lời sinh tài khôn khéo, để công nhau xây dập lay nên kinh tế nước nhà vay

Kinh cao

VĂN-LỢI-THÀNH-THƯƠNG-CỤC

26 Rue de chinois Thanh Hoa

BÁN BUÔN ĐI KHẨU CỐI BÒNG-PHÁP

Thuốc đồng hạng 6 lạng

Thuốc dành hạng 3 lạng

Mua buôn tinh giá

riêng

BÁN TẠI HIỆU:

LY SENG BAO

42 Phó hang bồ HANOI.

Giấy nút số 230 Bom tho số 41

Thuốc láo "Hoành Phát"

CUỘC THI QUẢNG CÁO
của hiệu HƯƠNG-KÝ

~~~~~

Các kiệu vé dự cuộc thi mới được 24 kiệu, còn các bài thơ mới nhận được có 20 bài cho nên chưa đủ giải thưởng, vày xin gia một hạng hai tháng nữa để các nhà văn-sí và các tay múa-thuật có đủ thời giờ mà giúp quảng cáo cho việc công nghệ nước nhà.

HƯƠNG-KÝ Photo Hanoi  
Cần bạchNGUYEN-VAN-THONH  
DIT TAN THANH

Faifo — Annam

Entreprise des travaux en Annam

TRANSPORT P'AUTOMOBILE

LIBRAIRIE CORDONNERIE EPICERIE CHAPELIERE

Bảo lãnh cửa nhà và kiều lương

đeo lô.

Bún bún tạp hóa và cho thuê

xe điện.

## LIÊN-THÀNH

## DÔNG-PHÁP SẢN-VẬT

Cà-phê hữu hạn Công-ty.

Tư-hỗn 133.500\$00

Tổng Cục tài

Saigon

Phản Cục Phanthiet

Mai-né

Phòng phản chất

Khâm-hội (EM-gia)

Bắc-uyễn

Thiền-Bắc (Phan-thiet)

Khâm-hội (Sai-gon)

Đức-Thắng

Hưng-long (Phan-thiet)

An-hát (Phú-hát)

Hải-Tân (Phan-thi)

Khâm-hội (Mai-né)

Thâm-dân (Phan-thiet)

Công ty thành lập đã được 20 năm, chuyên

nhà chế tạo và bán nước mắm, nước mắm

ngon, lành, hợp pháp và đóng hộp, và không

nhà chế tạo và bán nước mắm, nước mắm

ngon, lành, hợp pháp và đóng hộp, và không

nhà chế tạo và bán nước mắm, nước mắm

ngon, lành, hợp pháp và đóng hộp, và không

nhà chế tạo và bán nước mắm, nước mắm

ngon, lành, hợp pháp và đóng hộp, và không

nhà chế tạo và bán nước mắm, nước mắm

ngon, lành, hợp pháp và đóng hộp, và không

nhà chế tạo và bán nước mắm, nước mắm

ngon, lành, hợp pháp và đóng hộp, và không

nhà chế tạo và bán nước mắm, nước mắm

ngon, lành, hợp pháp và đóng hộp, và không

nhà chế tạo và bán nước mắm, nước mắm

ngon, lành, hợp pháp và đóng hộp, và không

nhà chế tạo và bán nước mắm, nước mắm

ngon, lành, hợp pháp và đóng hộp, và không

nhà chế tạo và bán nước mắm, nước mắm

ngon, lành, hợp pháp và đóng hộp, và không

nhà chế tạo và bán nước mắm, nước mắm

ngon, lành, hợp pháp và đóng hộp, và không

nhà chế tạo và bán nước mắm, nước mắm

ngon, lành, hợp pháp và đóng hộp, và không

nhà chế tạo và bán nước mắm, nước mắm

ngon, lành, hợp pháp và đóng hộp, và không

nhà chế tạo và bán nước mắm, nước mắm

ngon, lành, hợp pháp và đóng hộp, và không

nhà chế tạo và bán nước mắm, nước mắm

ngon, lành, hợp pháp và đóng hộp, và không

nhà chế tạo và bán nước mắm, nước mắm

ngon, lành, hợp pháp và đóng hộp, và không

nhà chế tạo và bán nước mắm, nước mắm

ngon, lành, hợp pháp và đóng hộp, và không

nhà chế tạo và bán nước mắm, nước mắm

ngon, lành, hợp pháp và đóng hộp,